

מאמר בעניין "בדיקת תולעים" (ח"ב) ע"פ הנלמד במסגרת סדר הלכה יומית (יורה דעה סימן פ"ד) לאור המבואר בספרי החסידות

כי תולעתם לא תמות

בגליון הקודם נתבאר מה דאיתא בכתבי האריז"ל כי יש קליפה הנקראת תול"ע המנסה לגזול השפע האלוקי אשר אנו מנצחים אותה ע"י הגבהת כוחה לתול"ע דקדושה, מה שמתפרש בספרי החסידות לבחי' הענווה והשפלות שבאדם, שאם הוא משתמש בה לקדושה אזי הוא יכול לקבל השפע האלוקי הן הרחוני והן הגשמי, לעומת זאת אם הוא בענווה פסולה ששורשה בגאווה אזי הוא מונע השפע האלוקי מלבוא אליו.

והנה היות שהגאווה והרגשת העצמיות של האדם היא הפתח לכל הרע שיש בלב האדם וכמש"כ בספה"ק נועם אלימלך ובעוד ספרי חסידות, לכן מציינו בספרי החסידות כי כוח הרע שבתוך האדם והיציא שלו המושכו אל הרע מכונה "תולע", וכמו שביאר בספה"ק פנים יפות¹ את המאמר "כי תולעתם לא תמות" דקאי על היצה"ר שאוכל את האדם בימי חייו, וכן על דרך זה מובא מהרה"ק מהר"א מבעלזא ז"ע ש"תולעתם" קאי על מידת הענווה שלעומת ה"תולע" שבצד הטומאה.

ומסופר על הרה"ק בעל הקדושת יו"ט ז"ע שפעם אחת בעת גיבוינו על שולחנו אמר אחד מחסידיו שראשי המורינות - שהוא מין דג - צריכים בדיקה גדולה כי מאד שכחים בהם תולעים, והשיב לו הרה"ק בעל הקדושת יו"ט ז"ע בדרך צחות: "לא רק ראשי המורינו אלא אפילו ראשי המורי מורינו צריכים בדיקה גדולה!"...

וכן איתא עוד בספה"ק בית יעקב כי התולעים המקלקלים את הפירות הם התאוות והמידות רעות המקלקלות את האדם, וכן גם מציינו במשל הידוע של הרה"ק מפרשיסחא ז"ע כי בנוגע לשמחת הקב"ה ביו"ע על מחילת עוונותיהם של ישראל שנמשלת לאב השמח לראות התולעים היוצאים מגוף בנו - "ומרוב שמחתו של האב מציאת התולעים, הוא יוצא לראות את התולעים שהכאיבו כל כך לבנו, וכל זאת מגודל אהבתו את בנו", ולאור זאת מבאר שם את מאמר התנא דבי אליהו² המדמה את המחילת העוונות דיום הכיפורים "למלך בשר ודם, שהיו עבדיו ובני ביתו מוציאים את הזבלים ומשליכין אותו כנגד פתח בית המלך, וכשהמלך יוצא ורואה את הזבלים - הוא שמח שמחה גדולה".

נמצא א"כ כי העבירות של האדם הבאים מהרגשת הגאווה והעצמיות שלו נמשלים לתולעים, וכמש"כ בספה"ק אמרי פנחס³ שהרי זה כדוגמת המשי שהתולעת מייצרת שהוא דק וכחוש במקורו אך אם מקפלים אותו שוב ושוב הוא נעשה עבה וגס, כך גם העבירה והחטא של האדם כדכתיב בישעיהי⁴ "מושכי העון בחבלי השוא וכעבות העגלה חטאה", וכמו שאמר חז"ל במסכת שבת⁵ שכך אומנתו של יצה"ר היום אומר לו עשה כך ולמחר אומר לו עשה כך עד שאומר לו עבוד ע"ז והולך ועובד⁶.

אם יאדימו כתולע - בצמר יחיו

וכתב הרה"ק בעל האוהב ישראל מאפסא ז"ע כי תולעת זו לרוב נכנסת היא רק מבחוץ לנקודה הפנימית של איש ישראל, וכמו שכתוב⁷ "אם יהיו חטאיכם כשניג כשגל ילבינו" כי ה"שני" הוא בעצם לבן רק שנצטבע מתולעת מקור הטומאה⁸. אמנם אפילו באותם פעמים שפגם התולעת מנסה להיכנס באותה הנקודה הפנימית של איש ישראל וכמו שמשיך הפסוק "אם יאדימו כתולע" שהוא צבוע בעצם מציאותו, אפילו אז "כצמר הדיו", וכמש"כ בספה"ק **תולדות אדם**⁹ שהתולעים לעולם אינם יכולים לקלקל את הנקודה הפנימית של איש ישראל, וכן על דרך זה פירש הרה"ק מהר"א מבעלזא ז"ע.

לעומת זאת בספה"ק אורח לחיים¹⁰ הרה"ק רבי אברהם חיים מזלאטשוב ז"ע ביאר סדר הפסוק הנ"ל להיפך, והיינו כי "אם יהיו חטאיכם כשנים" היינו שהאדם עושה תשובה

לגמרי על עבירתו עד שהעבירה שעשה נחשבת אצלו כ"שני" שהוא דומם ואין לו חיות כלל, אזי זוכה למעלה יתירה ש"כשגל ילבינו" שהרי השגל לבנותו מרובה משל הצמר, משא"כ כאשר הוא אינו עושה תשובה לגמרי ועדיין נשאר קצת חיות לעבירה כדוגמת התולע שהוא בע"ח, אזי זוכה רק ש"כצמר יהיו".

לאור זאת ביאר הרה"ק בעל העצי חיים ז"ע את מה שאנו מבקשים בהושענא רבה "הושענא כרם מתולעת", והכוונה בזה הוא שאנו מייחלים שלא תהא שום מצווה שאנו עושים "דומה לפרי נאה ונהדר מבחוץ אבל מתולע מבפנים".

בדיקת הפירות מתולעים

והנה ככל שהאדם מתחבר יותר ויותר לנקודה הפנימית והקדושה שבפנימיותו כך הוא מסתלק מכל התולעים למיניהם שמשדלים תדיר להחטיאו לשלדו ולהסיתו אל הרע והקלקול, ואז כל מה שהוא עושה ופועל בחייו הוא בשביל עבודת השי"ת, וכמו שהביא בספה"ק צמח צדיק¹¹ רמז לזה כי "תולעת" עולה בגימטריא "רשות", והיינו כי על ידי שמנצח ומתגבר על בחינת תולעת דטומאה זוכה לענייני עצמו בכל ענייני הרשות ולכוון בהם לשם מצוי.

עניין זה לקדש עצמו בכל העניינים הגשמיים היא מידת היסוד דיוסף הצדיק, ומקורה בתנ"ך הוא במה שנאמר דברי הימים¹² "כי כל בשמים ובארץ" ומתרגם אונקלוס "דאחזי בשמאי וארעא", כי הצדיק מייחד את העליונים והתחתונים ע"י שמכוון בכל מעשיו ליחד שמא דקוב"ה ושכינתיה.

מטעם זה אנו רואים שדווקא ובמיוחד בנוגע לענין קדושת היסוד - שעניינה בכללות הוא לקדש העניינים החומריים - היצה"ר נעשה כמו תולעת קטנה, שבתחילה בא כבריה קטנה ונדמה כחוט השערה ואומר לו עשה מעט, עד שלבסוף נדמה לו כהר גדול ומסיתו לעוונות מרובים, וכמובא בספה"ק דברי יואלי¹³ הרה"ק רבי יואל מסאטמער ז"ע.

לכן מציינו כי דווקא יוסף הוא המשביר והמשפיע תבואה ופירות המבורכים בכך שאין מצויים שם תולעים¹⁴, וכמו שכתב הרה"ק בעל האמרי אמת מגור ז"ע¹⁵ ש"זו היא המדה של יוסף שאינא שהתבואה שלו לא הרקיבה", והיינו כי דווקא בזכות קדושת יוסף המכוונת כנגד קליפת תול"ע זוכה האדם להמשיך ברכה בפירות שלא יהיה בהם תולעים, ולכן בהושענא רבה דווקא בהקפה דיוסף אנו מבקשים "הושענא כרם מתולעת" שמכוין שהוא המשביר בוודאי יש בכוחו להמשיך שפע פרנסה ותבואה ופירות שאין שם תולעים ח"ו¹⁶.

ואיתא בספרי החסידות¹⁷ כי משום כן נעשו דתן ואבירים שהשאירו מן המן דווקא על ידי התולעים כי על ידי שלא היה להם ביטחון בהשי"ת אלא אמרו כוחי ועוצם ידי עיי"כ נתגברה קליפת תול"ע ו- "יורים תולעים ויבאש", והיינו כי האמונה והדביקות בהשי"ת דמדת יסוד שהיא התקשרות היא מקור החיות אך מכיון שנסתלקה האמונה מהתווים הביאוש והתולעים, ולכן "יורים תולעים ויבאש".

לכן מצאנו אצל הצדיקים¹⁸ שהיו מרגישים ברוח הקודש אם יש תולעים בפירות או לא¹⁹, או שנסתלקו התולעים מחמת רוב קדושתם, וכמו שמשופר על הרה"ק המגזי ממעזריטש זיע"א שפעם אחת היה יושב בסעודה עם חבריא קדישא דיליה ומתוך חרדה ושמחה רבה היה אוכל פירות בלי בדיקה מתולעים ושתה משקה בלי סינון, ואמר לחבראי: "אתם תמהים עלי שכך אני נוהג? תאמינו לי שהתולע ירא ממני פן אבלע אותו", והמשכיל יבין כי כוונתו בזה היתה למשמעות הפנימית של ענין התול"ע המובא בכתבי האריז"ל²⁰.

ואגב מילתא יש להביא המעשה המסופר על הרה"ק השר שלום מבעלזא זיע"א שפעם אחת הגיע אצלו איש משכיל שהיה עוסק בחקירה, ובחצירו של הרה"ק מבעלזא היתה עומדת

א. ובי ספה"ק אהבת שלום (פ"א ט"ז) שכל ענין השמחה והיו"ט שהיה בט"ו באב וכמובאר בגמ' (תענית לא י"א) רבה ורבי יוסף דאמרי תרווייהו יום שפסקו מלכרות צעים למערכה, וכמובאר שם ברש"י ותוס' שמאו ואילך העצים הן לחים וחישינן שמא יהיו בהם תולעים, ועצים מתולעים הרי פסולים למערכה (מדות ב' ה), והביאור בזה כי מט"ו אב ואילך המשיכו ישראל כוח כ"כ שהכניעו קלי' תולע גם כל העצים. ב. תורגו. ג. ראה למשל בספה"ק מגן אברהם טריסק פר' ז, וכן בספה"ק פרי צדיק חוקת אות ד. ד. וכמו שדימה בספה"ק אמרי אמת (בשלה) את עמלק לתולעת המקלקלת הכל. ה. ויקרא ט' יז; במדבר טו' ל. ו. ישעיהו סו' כד. ז. זכרונם לברכה, שבט אדר, עמי תקלב. ח. אגורן באהלך עולמים (פירקי זכרונות מר' יעקב יצחק פיישאן מ"ח' שרת אגורן באהלך) עמ' פ"ז. ט. בחוקת; מובא בספר קול מבשר ח"א משפטים אות יט; כי תבוא אות ב. י. וכן מובא בספה"ק "דברי יחזקאל שרגא" - סטראפקוב, תנינא, הושענא רבה עמי שצח. יא. קול מבשר ח"ג משלים. יב. פ"א ז' ע"ב. יג. שער ד שבת ומועדים אות קלב. יד. י. ת. טו. קה ע"ב. טז. וכמש"כ בספה"ק דברי יואל (הושענא רבה עמי תקל"ח) שהתולעת עצמה אף היא באה מתחילה כבריה קטנה ולכן היא דומה ליצה"ר. יז. אוהב ישראל, ליקוטים חדשים, נכבים. יח. ישעיה א' יט. בשלח דף כח. כ. ירחון "אז נדברו" ויזניץ תשרי תשמ"ה עמ' 63; "עיי"ש שפירש הרה"ק מבעלזא ז"ע את התבול שבין השני" שזוכה לליבון ה"שלג" ל"תולע" שזוכה לליבון ה"צמר", והיינו דלעומת השני" שאין בכוחו לצבוע אחרים ולכן הוא משל למי שחטא רק בעצמו, הרי שה"תולע" שבכוחו לצבוע אחרים רומז למי שהחטיא אחרים, והפסוק מלמדנו שמי שחטא רק בעצמו יכול ע"י תשובתו להשיב גם אחרים מעון וכדוגמת השגל שהוא דרגת הליבון העליונה, משא"כ מי שהחטיא אחרים אינו יכול אלא לשוב בעצמו וכדוגמת הצמר שלבנותו מונעת לעומת השגל. כא. נצבים. כב. תולדות חיים וישלח. כג. קונטרס מלאכת המשכן. כד. דה"א כ"ט יא. כה. השוענא רבה עמי תקל"ח. כו. כמש"כ בספה"ק אמרי פנחס (שער ז' ענינים שונים אה"ק סק) שכאשר השי"ת שולח ברכה בפירות אז אין בהם תולעים. כז. אמרי אמת בשלח. כח. פתגמי אורייתא תש"ג תפילות השוענא רבה עמי' סו הקפה דיוסף הצדיק. כט. אהבת שלום בשלח. ל. ליקוט יהושע חיודושי אגדות סוטה מח. לא. וראה מה שמובא בספר בית ישראל (רח"ס סימן מה סעיף ל"ז דף ע"ז). ס"פ אמרי אמו"ר (הנה"צ ר' ישראל טייטל זצ"ל מפיטערסדאף); בעל ערוגת הבושם היה נוהג שלא לאכול דבר הטעון בדיקה מתולעים, פעם אחת בא אצל אדמו"ר משינאווע זצ"ל ונתן לו שיריים מקרויט שטרודל (הכובית של כוזה), היסס בעל ערוגת הבושם אם לאכול את השיריים או לא הרגיש בו האדמו"ר משינאווע אמר לו רשאים אתם לאכול את הכרוב. לב. וראה מה שמשופר בספר "ספרן של צדיקים" (מערכת הרה"ק ר' יעקב צבי ספאריסוב דף פ"ד אות יא) בה"ל. לז. זמן רב היה רוח התולעים הנקראים קאשטינים בבית אדמו"ר זצוק"ל (הרה"ק ר' יעקב צבי ספאריסוב), והיה שם איש אחד, ואמר שהוא יכול לעשות המצאה, שימינם כולם. ואמר לו רבינו חלילה אסור להמית אותם, אמנם אני בעל הבית, ואומר שאין רצוני שיהיו אלו התולעים ברשותי, ומי לא נשאר מהם אף גם אחד, ומובא בספר יזל מים מדלי (בשלה עמ' סק) שהיה הרה"ק מהר"א מבעלזא ז"ע מספר בפורים ב' סיפורים מהרה"ק הרוקח ז"ע והא' מהם הוא שבזמן שהיה הרוקח בהולנד היה כמעט הכל נרקב בארץ שהיה מלא תולעים, ובאו שרי הממשלה לקבש שיתפלל ויצא הצדיק בשדה והתפלל, ונעשה מה שעשה, אח"כ ראה כי אלפים ומליוני תולעים יצאו מהארץ ונפלו מיד לתוך הים, והיה קידוש ה' שצדיק גזרו והקב"ה מקיים. לג. מעשה זה מובא בספר שיח שופי קודש ח"א עמ' ל. עטרת ישראל וירא עמי יח.

שמה חבית גדולה עם מים הפתוחה כנגד האור, וחקר האיש הנ"ל שעל פי דרך הטבע היה צריך להיות תולעים בהמים מפני שעומד כל הזמן פתוח, ובאמת היו המים נקיים ללא תולעים, ואמר האיש החוקר שזה רק נס בזכות הרה"ק מבעלזא, ואמרו דברי החוקר להרה"ק מבעלזא, ואח"כ כשרצה החוקר ליכנס אל הקודש פנימה להתברך, אמר לו הרה"ק מבעלזא זי"ע: "אזוי, דו ביסט א חוקר?" ולא נתן לו רשות ליכנס לביתו.

והביאור בכל זה הוא כדמתאמרא ממשיה דהרה"ק בעל החידושי הרי"ם מגור זי"ע שאמר לגבי "דבר התולעים השכיחים בימי הקיץ במאכל ומשקה, שאדם שניחא ליה באמת לחנק באכילתו ולא יבלע אחד מהם, שוב אין מזדמנים לפניו וניצל מהם", וביאר לפי"ז בספה"ק שם משמואל"י כי לכן צריכים השוגגים כפרה, והיינו כי אם באמת היה אכפת להם מעבירה זו והיה הדבר נתעב בעיניהם עד התכלית - היה נתיקיים בהם רגלי חסידיו ישמור"י ולא היה בא חטא על ידם".

מה תולעת אין כוחה אלא בפה

והנה דרשו חז"ל על הפסוקי "אל תיראי תולעת יעקב" כי לכך נמשלו ישראל לתולעת כי "למה נמשלו ישראל לתולעת לומר לך מה תולעת הזה אינו מכה את הארזים אלא בפיו והוא רך ומכה את הקשה כך אין להם לישראל אלא תפלה, שהעכו"ם נמשלו כארזים שנאמר" הנה אשור ארז בלבנון ואומר וישבר ה' את ארזי הלבנון" וכשהן מתגברים עליהם חוזרים בתשובה וצועקים ומתפללין, והטעם שמכונים ישראל כאן דווקא יעקב, היינו משום שכוח התפילה והדיבור של בני ישראל הוא מכוח יעקב אבינו שנאמר בו "הקול קול יעקב" וכמו שדרשו חז"ל

ש"בזמן שקולו של יעקב מצוי בבתי כנסיות אין הידים ידי עשו".

ומבאר המהר"ל בספרו גור אריה" שהכוונה בכל זה הוא לכוונתו והאלוקי שיש לישראל המתבטא על ידי קול ודיבור שלהם בתורה ותפילה, וכדאיאתא בספה"ק יטב לב"י וכן בספה"ק שפתי צדיק"י כי הכוונה בזה הוא לכוון התפילה שמתפללים ישראל להשי"ת, ומהפכים על ידי תפילתם את מידת הדין למידת הרחמים.

בדרך נוסף מבאר השייכות בין קדושת הפה לתולעת בספה"ק ערוגת הבושם" ששם כתב "דפרשת שמות מתחילין לקרות ענין שעבוד מצרים, אשר עיקר הסיבה היתה מה שדיבר יוסף על השבטים, כמש"כ ויבא יוסף את דיבתם רעה אל אביהם, ע"כ נוכל ללמוד גם אנו להשיג ולשמור פתחי פינו, ויש ללמד זאת מתולעת כמה גדול כח הפה, דהתולעת אורג בפיו חוטי משי וממנו יארגו בגדי כבוד היותר יקרים ומתלבשים בו מלכי ארץ, ולכן כשראה יעקב שיוסף מדבר על השבטים עשה לו כתונת פסים, כדי ללמוד מתולעת הזה גדול כח הפה".

והנה כבר הזכרנו מהאריז"ל ששם שיש תול"ע בצד הקדושה בבחינת תולעת יעקב כך יש גם קליפת תול"ע בצד הטומאה בסוד "לעות אדם בריבו", ולכן גם כאן בנוגע לעניינינו כשם שהתולעת מציינת את כוח התפילה של ישראל כך גם מצינו שנמשלו התולעים למחשבות זרות הבאים לאדם בשעת התפילה או לאחריה, וכמו שמובא מהרה"ק רבי פנחס מקארין זי"ע שהתולעים שבפירות באים מאותם התפילות שהם עם מחשבות זרות, ועל פי זה הסביר הרה"ק מקארין זי"ע את יריבו התולעים שהיו בפירות בזמנו, כי היו אז הרבה שהתפללו עם מחשבות זרות.

השלמת המאמר בעניין "הפרשת חלה"

החלה רומזת על כנסת ישראל

והנה ידוע שכל דבר בעולם יש לו מקום המיוחד לו, וכתב המהר"ל בספרו נצח ישראל" כי מקומם של ישראל הוא בארץ ישראל, והביא הרה"ק בעל השם משמואל מסוכטשוב זי"ע" מה שמבאר המהר"ל בנתיבות עולם" שהיינו משום שארץ ישראל מחברת את עם ישראל להיותם כאיש אחד, ולכן מיד כשעברו את הירדן נתעברו בערבות להיענש איש בחטא חברו, דא"ז שמצד הגוף והחומר החיצונים הרי שבני ישראל הם גופים מחולקים, הרי שמצד הנשמה והפנימיות שלהם הם כולם כאיש אחד, וכאשר כולם מזדמנים בארץ המיוחדת להם ומתחברים הגופים להיות במקום אחד, על ידי זה מתחברים גם הנשמות זה בזה, ומתעלים גם הגופים החיצונים על ידי זה.

וכלשון המהר"ל: "ודע כי האדם יש לו גוף ונפש, וישראל הם עם אחד מצד הגוף, וכן מצד הנשמה נשמותיהן של ישראל דבוקים בעם אחד, ודבר זה בודאי מאחד את ישראל

מצד הנשמה לגמרי, ולכן כנגד זה אמר כי אני ה' אלהיכם, וכן מצד הגוף יש לישראל אחדות גמור מצד שיהיה להם ארץ אחד לגמרי שנקרא ארץ ישראל, והגוף משכנו בארץ ולכן הם עם אחד לגמרי, ודבר זה עוד עמוק".

ומבאר הרה"ק בעל השם משמואל מסוכטשוב זי"ע" כי דבר זה נרמז בחלה, שהרי התרומה והביכורים שגם הם נקראים ראשית הם הווית דבר חדש, שהרי הביכורים הם ראשית הווית הפרי והתרומה היא ראשית הווית הכרי של תבואה כי קודם המירווח עדיין היתה הפסולת מעורבת בו,

הלוח השבועי - לשבוע הקרוב	פרשה		
	יום	אהבת תורה	הלכה יומית
הפרדה בין בשר לחלב סימן צ"א סעיפים א-ב'	שבת	חזרה	
הפרדה בין בשר לחלב סימן צ"א סעיפים ג-ד'	יום א'	יומא י"ג ע"א	
קדירה בשרית וחלבית סימן צ"ג סעיף א'	יום ב'	יומא י"ג ע"ב	
כף בשרית וחלבית סימן צ"ד סעיפים א-ג'	יום ג'	יומא י"ד ע"א	
כף בשרית וחלבית סימן צ"ד סעיפים ד-ה' "נותן טעם"	יום ד'	יומא י"ד ע"ב	
בצל ודבר חרץ סימן צ"ד סעיפים ה' "קדירה" ו'	יום ה'	יומא ט"ו ע"א	
סכין בשרית וחלבית סימן צ"ד סעיף ז'	יום ו'	חזרה	

משא"כ החלה אין בה שום דבר חדש כי היא רק התאספות חומרי הקמח, ואינה נקראת ראשית אלא מחמת ההרכבה שהיא קיבוץ הנפרדים על ידי גלגול העיסה, כי ע"י ההרכבה נולד כח רוחני ושם חדש מה שלא היה בהיותם נפרדים, ע"כ נחשבת ג"כ להוויה מחודשת.

על כן רומזת החלה לכוון הכללי שיש בכל גולגולת וגולגולת מבני ישראל, והיינו כי אף אם יש אחד שאינו ראוי מצד עצמו הוא טוב מחמת הכלל, שהרי לעומת הגוף שנראה כמפורד ומפורד הרי שנשמות ישראל בשורשם הם אחד, ולכן איתא בזה"ק" כי החלה רומזת לשכינה, והיינו כי השכינה היא כללות ישראל - "כנסת ישראל".

זהו הטעם שנצטוו ישראל מיד עם כניסתם לארץ ישראל במצוות הפרשת חלה, והיינו כי עצם הכניסה לארץ כבר ייחדה אותם להיות עם אחד, וע"כ להעלות הגופים שלהם לאחדות הנשמות כפי שהם בשורשם, ובכך התחילו לתקן חטא אדם הראשון שגרם להתחלקות הנשמות וירידתם בגופים גשמיים כידוע מהאריז"ל, ירידה המתבטאת בכך שהעולם נעשה גשמי יותר ויש להעלותו להקדושה ולהכיר בחיות האלוהית אותנו בבחינת "עץ החיים".

ועוד יש להאריך הרבה בעניין הפרשת חלה שהיא בחינת "ראשית" ואי"ה נמשיך בהזדמנות אחרת

ובגיליון הבא נעסוק אי"ה בעניין "בשר בחלב" לפי המבואר בספרי החסידות

ל. מפי אדמ"ר מתולדות ארזן זי"ע בשם הרה"ר ר' יהושע האלפרין ז"ל; מובא בספר אוצר ישראל השלם עמ' שעז. לה. שם משמואל וישלח תרע"ו. לו. אמור תרע"ה. לו. שמואל א ב ט. לח. ובדרך אגב יש להביא מה שמסופר על הרה"ר ר' מנחם מענדיל האפמאן ז"ל שהיה מחשובי הלמדנים והת"ח, והתגורר בתחילה בפולין והיה מחסידי ראדאסק. לאחר מכן עבר רבי מענדיל את פולין והשתקע בטורנא שבגליציה שם התגוררו רבים מחסידי בעלזא והפך לחסיד בעלזא נלהב והסתופף אצל הרה"ק מהר"ד מבעלזא זי"ע ואף התברך מפ"ק לוש"ק בהיותו חשון בנימין ל"ע. התקשרותו להרה"ק רבי אהרן מבעלזא זי"ע היתה לאחר שהזמין להיכנס לקידושה רבה' בחג השבועות וכשתעוררה שאלה בהלכות תולעים ציטט מהר"א את הלשון של כל סעיף קטן בש"ע בהלכות נדירות אלו ור"מ לא ידע את נפשו מרוב התפעלות (במח' הקדוש ספוריא בלק תשי"ב ע' טו). ט. נתחננת בשלח ט. פ. ישעיה מא יז. מא. יחזקאל לא. מב. תהלים כט. מג. ב"ר ס. כ. מד. במדבר כא. לה. מה. וישלח. מו. ליקוטים. מז. וראה אמרי אמת בחקותי. מח. שמות דרוש לשובי"ם; מובא בפירוש שמן הטוב על מסכת אבות פ"א מ"ז. מט. ראה באריכות בגיליון הקודם. נ. בית יעקב בחקותי. נא. אמרי פנחס שער א תנ"ך אות קצא. נב. וכן מובא בספר פרפראות לחכמה (על סף שבת) דף עז. נג. חיי שרה. נד. ואתחנן צג ע"ב אות ד. נה. די ע"א. נו. חוקת. נז. שפת אמת שלח תרמ"ט. נח. בראשית ג. זי. טז. שלח. עה"פ "היש בה עץ". ס. שלח אות לד. סא. ברכות לב ע"א. סב. רש"י שם. סג. כ"כ המהר"ל בכ"מ. נצח ישראל פרק כז; חידושי אגדות ח"א עמ' סקג מס' כתובות. סד. פרק נו. סה. וזאת הברכה ליקוטים מלפני שנת עת"ר. סו. ח"א, נתיב הצדקה פרק יז. סז. שם. סח. שם. סט. שם שלח תרע"ה. ע. ח"ד קעז ע"א. עא. שם תרע"ח.

מעוניין לקבל את גיליונות "מעולפת ספרים" של שנים קודמות (ע"ט-ב)? | פנה אלינו בכתובת האימייל 2088014@gmail.com ותצטרף לרשימת התפוצה, כך תוכל להתענג מידי שבוע מאור החסידות